

A hívő ember viszonyulása hívő szolgálattevőkhöz
EKE hitmélyítő hét 2023. július 31 – augusztus 5.

Róm 16,1–16

Mt 20,28 – Jézus Krisztus „nem azért jött, hogy neki szolgáljanak”, mégis azt mondjuk, hogy Krisztusnak szolgálunk – hogyan értsük ezt? Neki szolgálunk, mert Ő az Úr: az Ő parancsára, útmutatása alapján, az Ő nevében (felhatalmazása alapján, követeként). De nem „felé”, hanem emberek felé – akikhez Ő küldött. Akikért meg kell tennem valamit... „Az Ő nevében”: amíg én szolgállok (emberek felé), Ő szolgál feléjük, így kaphatnak olyan dolgokat, amik valóban „felülről” származnak, örökkévalók, nem emberi erőfeszítés vagy bölcselkedés eredményei.

„Viszonyulásunk a hívő szolgálattevők felé”: hívők és hívők viszonyáról beszélünk. Olyan szolgálókról, akiknél ez valóban így működik. A hívő szolgálattevőnek hitben, engedelmisségben kell elkérnie a szolgálatát, az erőt, bölcsességet hozzá („nélkülem semmit sem cselekedhettek”), és hitben, engedelmesen kell végeznie is azt. Megkülönböztetve a nem hívő „szolgálattevőtől”, aki nem ismeri Krisztust, nem kap (és nem is kér) tőle erőt, vezetést, aki nem mondhatja el, hogy „újja lett életem parancsra vár”. Aki a saját elgondolása szerint cselekszik. Megtanulhatja egy-egy szolgálati ágának a módszereit, lehet abban jól menő, sikeres, még sincs áldás a „szolgálatán”.

Olyanok vannak itt (többségben), akik Krisztuséi: az Ő tulajdonai, akiknek szándékuk, hogy neki engedelmeskedjenek, ne a saját útjukat járják. Legtöbbször talán nem is vagyunk kezdő hívők – bár néha érezhetjük magunkat annak. Mi is vállalunk, végzünk különböző szolgálatokat. Beszél az ige arról is, hogy milyen legyen az, aki szolgálni akar (pl. 1Tim 3; 4,6–7). Most arról legyen szó, hogy hogyan tekintünk egymásra, mint szolgáló testvérekre.

Két szélsőség az egymáshoz való viszonyban. A „minden ember egyenlő” nézet, amit többé-kevésbé belénk neveltek, arra csábíthat, hogy ne tiszteljük a másik szolgálót. 4Móz 12,2: „Vajon csak Mózes által beszélt az Úr?” Ez érinti a felsőbbiséghez való viszonyulás témáját is. Mert a Gyülekezetben és a (helyi) gyülekezetben is van felsőbbiség: „Isten rendezte el a tagokat a testben, egyenként mindegyiket, ahogyan akarta” (1Kor 12,18). Vannak kapcsolatok, sőt alá-fölé rendeltség is. Ebben az értelemben nem egyenlő mindenki, a gyülekezetben sem. – De abban az értelemben igen, hogy Krisztus megváltottjai vagyunk, Aki ugyanazt az árat fizette ki mindnyájunkért. És Isten a Krisztus-testben „az alacsonyabb rendűnek nagyobb tisztességet adott” (1Kor 12,24) – nem azért, hogy egymáshoz mérjük magunkat („én is ilyen nagy akarok lenni”), hanem hogy tudjuk alázattal különbnek tartani egymást magunknál (Fil 2,3).

A másik tévedés a hívők (a szolgálattevők) rangsorolása: amikor különbnek vagy jelentéktelenebbnek tartjuk őket aszerint, hogy milyen szolgálatot végeznek. Pl. csak az igehirdetőt tartják komoly szolgálattevőnek. 1Kor 12,15: „Ha ezt mondaná a láb: „Mivel nem vagyok kéz, nem vagyok a test része”, vajon azért nem a test része-e?” – „Különbségek vannak a szolgálatokban is, de az Úr ugyanaz.”

Pál apostol a Róm 16,1–16-ban összesen legalább 26 személyt említ. Nem mindannyian igehirdetők, de mind hívők és nem kezdők. Szolgálattevők: kétségtelenül végeznek szolgálatot azok is, akiknek csak a nevét említi. Pál nem annyira a konkrét szolgálataikat írja le, inkább azt, hogy milyenek ők: az életükkel milyen bizonyosságot tesznek Krisztusról, ill. ő maga mit köszönhet nekik. Gondolunk-e így a saját gyülekezetünk szolgálattevőire?

Fébé: „a kenkhreai gyülekezet szolgálója”. Rómába utazik (feltehetően ő viszi el a levelet). Nem ismerik, ajánlólevélre van szüksége. Pál ajánlása: „sokaknak **pártfogója** volt, nekem magamnak is”. Ezek szerint Pálnak is szüksége volt pártfogásra, ott, ahol járt, gyülekezeti tagok segítségére, védelmére. Nem lehet úgy végezni egy szolgálatot, hogy azt gondolom, „nincs szükségem senkire, csak az Úrra”. Az Úr adja mellém a „pártfogókat”, ahol szükséges. Pál egyik első ilyen pártfogója Barnabás volt, aki mellé állt szolgálata elején, amikor a legtöbb hívó még nem bízott benne. Mellé állhatunk (és szükséges is) a másik szolgálónak imádságban, de lehet, hogy cselekedetekre is szükség van: pl. felszólalásra a másik mellett, eligazításra, ha ismeretlen terepre kerül (mint pl. Fébé Rómába). – „Fogadjátok őt az Úrban szentekhez illendően”: egyszerűen az, hogy szentek (Krisztust követők) vagyunk, kötelez arra, hogy mellé álljunk annak, aki szintén az – bármilyen ügyben jár is (de nem engedetlenségben; akkor figyelmeztetni kell). – Fébének akár „peres ügye” (pragma – mint 1Kor 6,1-ben) is lehetett Rómában, ebben az esetben komoly szolgálat volt mellé állni.

Azok, akik minket Krisztushoz vezettek, szintén pártfogóink lettek. Bátorítottak az első lépések megtételére, tanítottak, hogy merre ne menjek. Imádkoztak értem, megismertettek más hívókkal, közösségekkel. Elláttak lelki táplálékkal (könyvek, felvételek). Beszélgetni lehetett velük. Tanulni lehetett tőlük. De idővel megláttuk, hogy ők is esendők, nem is tévedhetetlenek, nekik is szükségük van imádságra és más segítségre, pártfogásra.

Fébé „sokaknak volt pártfogója”. Olyanoknak is, mint Pál, akit nagynak gondolunk (bár ő maga kicsinek nevezte magát), és egészen kicsiknek, ismeretlen hívóknak is. Fébének ez volt a hozzáállása: „ugyanaz az Úr”, ugyanazt szolgálják ők is, akit én. És az én szolgálatom, bár háttérben van, ugyanolyan szükséges és áldott. Én is hálából teszem, amit tehetek, mert az Úrnak teszem és az Ő nevében (vagyis Ő szolgál általam). – A „pártfogókat” biztató ige: „Aki befogad egy prófétát azért, mert az próféta, prófétának járó jutalmat kap; aki pedig egy igaz embert fogad be azért, mert az igaz, igaz embernek járó jutalmat kap. Aki pedig csak egyetlen pohár friss vizet ad inni egynek e kicsinyek közül, mert az tanítvány: bizony, mondom néktek, semmiképpen sem fogja elveszteni jutalmát.” (Mt 10,41–42)

Akvila és Priscilla, Pál **munkatársai** Krisztusban. Hogyan alakult ki a kapcsolatuk Pállal? Korinthusban, Pál 2. missziói útján ismerkednek meg. Először azon az alapon, hogy ők is zsidók. Hamar kiderülhetett az is, hogy hisznek Krisztusban. Együtt dolgoznak (sátorkészítők), még inkább megismerik egymás hitét, gondolkodását; együtt szolgálnak. Végül az életüket is kockáztatják Pálért. (Ez lehetett Korinthusban, amikor rátámadtak Pálra, vagy a 3. missziói úton Efezusban, Demeter lázadásakor.) Ha vannak munkatársaink, akikkel együtt végzünk valamilyen szolgálatot, visszaemlékezhetünk: hogyan kerültünk kapcsolatba velük? Lehet, hogy a gyülekezetben, lehet, hogy máshol, „világi” helyen, világi tevékenység (pl. munka) közben? Ha így volt: hogyan alakult át ez a kapcsolat? Előbb-utóbb annak kellett meghatározóvá válnia, hogy mindketten Krisztushoz tartozunk. Egymás egyre mélyebb megismerése, beszélgetésekben, imádkozásban, és abban, ahogyan látjuk egymást dolgozni – reagálni kihívásokra, megállni próbákban, kísértésekben. Így indulhat el egy közös szolgálat. Így leszünk „munkatársak Krisztusban”, akik rá is bízhatunk feladatokat egymásra (mint Pál Akvilára és Priscillára az efezusi szolgálatot). És ha Isten olyan helyzetet ad, az életünket is kockáztathatjuk, letehetjük a másikért.

Akvila és Priscilla folytatták Pál munkáját azzal is, hogy ők is fel tudtak készíteni új munkatársat: Apollóst, aki szintén Pál munkatársa lett: Korinthusban azoknak segített, akik korábban hívőkké lettek (ApCsel 18,27), azaz amit „Pál ültetett, Apollós öntözte” (1Kor 3,6). – Ezután visszatértek Rómába (ahonnan korábban elűzték őket), és ekkor már gyülekezet van a házuknál. – Az ő áldozatkészségüknek köszönhetően maradt életben Pál, és szolgálhatott még sok helyen. Ezek a gyülekezetek (valamint Korinthus, Efezus, Róma) mind hálás lehet nekik: „a pogányok minden gyülekezete”.

Pál az „ültető”, aki az evangéliumot hirdeti, gyülekezeteket „plántál”. Apollós az „öntöző”, aki gondoskodik arról, hogy amit elültettek, kikeljen, növekedjen (de a növekedést az Isten adja!) Akvila és Priscilla a háttérben marad – de amikor kell, előlépnek, áldozatot vállalnak, gyülekezetet hívnak össze otthon. Mindenki a helyén van – mert Isten, aki a munkatársakat egymás mellé gyűjtötte, mindenkinek megmutatja, mi az ő feladata. Itt is érvényes az, ami egy gyülekezetben: nem minden tagnak ugyanaz a feladata, de kölcsönösen gondoskodnak egymásról.

„Akik nekem munkatársaim” – és nem csak „munkatársaim voltak”. Utoljára Efezusban voltak együtt, most Rómában vannak Akviláék – Pál tudja ezt, és azt is, hogy házi gyülekezetük van. Most is munkatársak: ugyanabban a szolgálatban (a misszióban) vannak, számon tartják egymást, tudnak egymás helyzetéről, gondjairól is. Imádkoznak is egymásért, ezzel erősítik egymás szolgálatát, mintegy részt vesznek egymás munkájában.

Pál említi még többekről, hogy „**sokat munkálkodtak az Úrban**” (Mária, Triféna, Trifósza, Perszisz). Nem Pállal együtt szolgáltak, nem is ugyanazt végezték, amit Pál, de ugyanúgy megbecsüli őket.

„**Az én rokonaim**”: magyarázat (John Stott) szerint ezt „zsidó honfitársakként” kell érteni. Közös a gondolkodás, amit „magukkal hoztak”, de fontosabb, hogy ugyanúgy meg kellett változnia a gondolkodásuknak (különösen a pogányokkal kapcsolatban), mint Pálnak. Azaz közös hittapasztalatokat szereztek. Ahogyan most részt vesznek a római gyülekezet életében, ahogyan bizonyosságot tesznek, hasonlíthat ahhoz, ahogyan Pál gondolkodik és tanít.

„**Fogolytársaim**”: szolgálat közben kerültek Pál mellé, és ahogyan Pált nem törte meg a fogság, úgy őket sem. Amit ott elszenvedtek, és ahogyan ott Krisztus jelenlétét, erejét, hatalmát, kegyelmét megtapasztalták, ahogyan egymás felé is szolgáltak ott (egymást erősítették), arról most bizonyosságot tehetnek.

„**Szeretettek (Krisztusban)**”: minden testvérről írhatná. Azért szeretem őket, mert Krisztusban vannak, Őt szolgálják, róla tesznek bizonyosságot. Mindenki másképpen, úgy, ahogyan az Úr rájuk bízta.

A hívő ember viszonyulása a hívő szolgálattelvőkhöz – történeti szempontból. Az Egyház, az első gyülekezet megalakulásától kezdve lehet megfigyelni, tanulni belőle.

ApCsel 2,42: „Ezek pedig kitaróan részt vettek az apostoli tanításban”: az apostolok tanítottak, a többiek hallgatták, elfogadták – magukat az apostolokat is, mint tekintélyt. Az apostolok voltak azok, akik személyesen tanultak az Úr Jézustól, „kezdve a János keresztségétől addig a napig, amelyen felvitetett tőlünk”, ők kapták elsőként a Szentlelket, ők tettek bizonyosságot nekik is, az ő szavukra jutottak hitre. Természetes, hogy ők tanítanak. Ma a „tanítók” (lelkipásztorok) kiválasztása másképpen történik. Jó esetben hívők, kapták a Szentlelket, Aki vezeti őket akkor is, amikor hirdetik az igét. „Munkájukért nagyon becsüljétek őket” (1Thessz 5,13). Imádkoznunk kell értük: jól értsék az Igét, ne keverjék emberi gondolatokkal, a világtól átvett nézetekkel; hogy más munkákat is (lelki, nem lelki) úgy végezzenek, „mint az Úrnak és nem mint embereknek”. Imádkoznunk kell magunkért, hogy tisztelni tudjuk őket, bízunk bennük és hallgassunk rájuk, mint akik „vigyáznak lelkünkre; hadd tegyék ezt örömmel és ne sóhajtozva” (Zsid 13,17).

ApCsel 6,1–7: nem mindent az „apostoloknak” kell végezniük. Isten minden hívőt fel akar készíteni „szolgálat végzésére, Krisztus testének építésére”. Keresnünk kell, hogy nekünk mi a feladatunk, és ha valakit valamivel megbíz az Úr, azt fogadjuk el. A diakónusoknak is „Lélekkel és bölcsességgel teli” embereknek kellett lenniük, olyanoknak, „akikről jó bizonyosságot tesznek”. Ma hogyan választunk szolgálókat, mit tartunk fontosnak? Azt, hogy „elég buzgó”, hogy szakmailag rátermett, ért hozzá? Az első gyülekezetben ez volt fontos: komoly hívők

legyenek, akikről mások „jó bizonyosságot tesznek”. Rólunk jó bizonyosságot lehet-e tenni? Ha a másik szolgáló valóban Isten Lelkével, vezetésével, szeretetével szolgál, azt észrevesszük-e, és tudunk-e mi is jó bizonyosságot tenni róluk? Észre lehet venni, hogy valaki Istentől kapott feladatot végez, és Neki végzi azt, vagy csak maga tüsténkedik. Meg szokták jegyezni, ha valahol „még a takarítók, konyhások stb. is hívők”, mert ezen különleges áldás van. „És az Isten igéje növekedék, és sokasodék nagyon a tanítványok száma” (6,7). Ilyen áldást kaphat egy gyülekezet, ha fontos nekik, hogy hívők szolgáljanak közöttük. De jó példa egy szeretetotthon is: a hívő dolgozók egészen másképpen bánnak az ellátottakkal.

A „diakónusokról” azt gondolhatjuk, hogy ők „csak” a háttérben maradva szolgáltak, kétkezi munkával. Mégis fontos, akkor is, ha ilyen szolgálatban vagyok, hogy hogyan szólok, kinek adom a dicsőséget. Pl. adott helyzetben megvallhatom: „jutalmam, hogy tehetem”, „művem a Királynak szól”. – István és Fülöp példája: amikor a „háttérben szolgáló” diakónusból igehirdető, evangélista lesz. Ez nem azt jelenti, mintha az igehirdetés szolgálata nagyobb volna, hanem azt, hogy a „háttérszolgálat” is lelki, azalatt is tanít minket, beszél velünk az Úr, és néha szólhatok arról, amit „megtanultam”, vagy bizonyosságot tehetek arról, amit elmélyítettem bennem: hogy amit végzek, azt Neki végzem.

Dorkász: „gazdag volt jó cselekedetekben és alamizsnákban”. A többiek viszonyulása hozzá: amit cselekedett, arra emlékeznek akkor is, amikor meghal. Sírnak miatta – komoly áldás lehetett ő maga és a szolgálata. Amikor Péter feltámasztja, sokan jutnak hitre az Úrban.

ApCsel 11,25: megjelenik Pál (Saul) mint szolgáló és mint Barnabás munkatársa. Barnabás rövidebb idővel Saul megtérése után hallotta az ő bizonyágtételét. Őt magát is megdöbbenhette, hogy az Úr ilyen nagy ellenségből tanítványt formál. „Láthatta” előre (hihette), hogy Pál egyszer nagyon komoly szolgálatot kap. Nem felejtette el azalatt sem, amíg nem találkoztak (amíg Pál Arábiában, majd Tarsuszban tartózkodott). – Antiókiában, amikor ébredés támad a pogányok között, Barnabás már látja: „ide Pál kell”. Pál később úgy ír erről, hogy az Úr Jézus Krisztus rendelte őt szolgálatra (1Tim 1,12). Tehát Barnabásnak ez a „látása” valójában vezetés volt, Isten akaratának a felismerése. Mi is, akik régebben vagyunk Krisztusban, kaphatunk ilyen vezetést másokkal kapcsolatban. Friss hívők, fiatalok kereshetik a szolgálatot, amit nekik szánt az Úr. Maguktól nem biztos, hogy jól látják meg ezt. Tudunk-e utat mutatni nekik? Könyörögni azért, hogy az Úr vezesse őket a „helyükre”, ahol áldássá akarja tenni őket? Ha valakinek a bizonyágtétele, az életútja nagy hatással volt ránk, arra többet gondolunk. Megláthatjuk, hogy egy-egy szolgálatba „éppen ő kell”, esetleg velem együtt. – Pál és Barnabás több dolgot tesznek együtt: tanítanak, majd ők viszik el az adományt a júdeai keresztyéneknek, azután együtt mennek az 1. missziói útra. Itt fontos a közösség szerepe: többen imádkoztak és böjtöltek együtt, és együtt kapták a kijelentést: „válasszatok ki Pált és Barnabást”. Az 1. missziói útra velük megy Márk (János) is, de visszatér. Emiatt később meghasonlás támad Pál és Barnabás között. Mégis békében tudnak elválni. Márk Barnabással szolgál együtt tovább, és később már Pál is munkatársának nevezi őt (Filem 24).

Timóteus, akit Pál nemcsak munkatársának, hanem fiának is nevez. „Mint atyjával a gyermek, úgy szolgált velem az evangéliumért” (Fil 2,22). Igazi apa-fiú kapcsolat: Pál tanítja, tanácsolja Timóteust (hogyan vezesse a rá bízott gyülekezetet), biztatja: „senki meg ne vessen ifjú korod miatt” – Timóteus pedig engedelmes, mert tudja, hogy az, amit Pál mond, valóban javára van neki is, a gyülekezetnek is, végső soron Isten országát építi, ami Pálnak és Timóteusnak is „közös célja”. – Pál az elején Barnabás „pártfogása” alatt volt, most ő végzi tovább ezt Timóteus felé. Őt is felhívja erre: „és amit tőlem hallottál sok tanú előtt...” (2Tim 2,2). Példa is: 1Tim 1,18; 6,12 („harcold meg”); 2Tim 4,7 („megharcoltam”).

Titusz is Pál „közös hit szerint való igaz fia” (Tit 1,4). Őt kevésbé kell bátorítani, érettebb, önállóbb embernek tűnik, aki tud nehéz helyeken szolgálni. De Pál mindkettőjüknek pártját

fogja (1Kor 16,10; 2Kor 8,23–24): „legyen gondotok rá”, „tanúsítsatok irántuk szeretetet”, mert ők „Krisztus dicsősége”.

Másfajta szolgálattelvők: a filippi gyülekezet, akik „egyszer-másszor küldtek Pál szükségére”. Pál viszonyulása hozzájuk: hálát ad értük, mivel ezt Krisztus munkálta ki bennük; imádkozik: „a szeretet egyre inkább gazdagodjék bennetek ismerettel...”; „szeretném, ha tudnátok” rólam: milyen helyzetben vagyok. „Szeretném, ha tudnátok...”, hogy Isten a fogságban is módot ad arra, hogy Őt szolgáljam; „miattatok nagyobb szükség van arra, hogy életben maradjak”; „testvéreim, akiket szeretek, és akik után vágyódom”.

Még sok példát lehetne említeni – a szolgálattelvőkhöz való helyes vagy helytelen viszonyra. Most mégis zárjuk le ezt a sort. Az elején azt mondtuk: amíg mi szolgálunk mások felé, valójában Krisztus szolgál felénk. „Én pedig olyan vagyok közöttetek, mint aki szolgál” (Lk 22,27). Csak így tekinthetek bármelyik szolgálattelvőre, és én is csak így végezhetem a szolgálatot.

Mt 20,26–27

Aki naggyá akar lenni közöttetek, az legyen a szolgátok, és aki közöttetek első akar lenni, az legyen a rabszolgátok.

Jn 13,14–16

Ha tehát megmostam a ti lábatokat, én, az Úr és a Mester, nektek is meg kell mosnotok egymás lábát. Mert példát adtam nektek, hogy amint én tettem veletek, ti is úgy tegyetek. Bizony, bizony, mondom néktek: a szolga nem nagyobb az uránál, sem a küldött nem nagyobb annál, aki elküldte.

1Kor 11,1

Legyetek a követőim, mint én is követője vagyok a Krisztusnak.

Gal 6,6

Akit pedig az igére tanítanak, az minden javából részesítse tanítóját.

1Kor 9,11–12

Ha mi nektek a lelki javakat vetettük, nagy dolog-e az, ha földi javaitokból fogunk aratni? ... De mi nem élünk ezzel a szabadsággal, hanem mindent elviselünk, hogy semmi akadályt ne gördítsünk a Krisztus evangéliuma elé.

1Thessz 2,7

Mint Krisztus apostolai élhettünk volna tekintélyünkkel, mégis olyan szelíden léptünk fel közöttetek, mint ahogyan az anya dajkálja gyermekeit.

1Thessz 2,11–12

Aminthogy azt is tudjátok, hogy mint gyermekeit az apa, mindenkit egyenként intettünk és buzdítottunk, és kérve kértünk titeket: éljetez az Istenhez méltó módon, aki az ő országába és dicsőségébe hív titeket.

1Thessz 5,12–13

Kérünk titeket, testvéreink, hogy becsüljétek meg azokat, akik fáradoznak közöttetek, akik előljáróitok az Úrban, és intenek is titeket, és munkájukért nagyon becsüljétek őket. Éljetez egymással békeességben.”

Zsid 13,17

Bízzatok vezetőitekben, és hallgassatok rájuk, mert ők vigyáznak lelketekre úgy, mint akik erről számot is adnak. Hadd tegyék ezt örömmel és ne sóhajtozva, mert ez nem válnék javatokra.

Ef 6,18–19

„... legyetek éberek, teljes állhatatossággal könyörögve az összes szentekért; és értem is, hogy adassék nekem az ige...”

ApCsel 20,28

ViseljeteK gondot tehát magatokra és az egész nyájra, amelynek őrizőivé tett titeket a Szentlélek, hogy legeltessétek az Isten egyházát, amelyet tulajdon vérével szerzett.

1Pt 5,2–3

Legeltessétek az Isten közöttetek levő nyáját; ne kényszerből, hanem önként, ne nyereszkedésből, hanem készségesen; ne is úgy, mint akik uralkodnak a rájuk bízottakon, hanem mint akik példaképei a nyájnak.

1Kor 4,2

Márpedig a sáfároktól elsősorban azt követelik, hogy mindegyikük hűségnek bizonyuljon.

3Jn 1,5

Szeretett testvérem, hűségesen jársz el mindabban, amit a testvérekért teszel, még az idegenekért is.

3Jn 1,8

Nekünk tehát fel kell karolnunk az ilyeneket, hogy munkatársakká legyünk az igazságban.